

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 211. — ŠTEV. 211.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 8, 1932. — ČETRTEK, 8. SEPTEMBRA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

KOPACEM TRDEGA PREMOGA PRETI ZNIZANJE PLAC

DASI POGODBA ŠE NI POTEKLA, NAMERAVAJO BARONI ZNIZATI PLAČO ZA DVAJSET Odstotkov

John L. Lewis načeljuje delavskim zastopnikom. — Pogodba poteče šele čez tri leta, toda delodajalci pravijo, da ne morejo več zmagovati stroškov. Zborovalci niso zaenkrat prišli še do nobenega zaključka. — Članstvo novoorganizirane Progressive Mine Union of America na delu.

John L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America se je s svojimi unijskimi tovariši sestel z antracitnimi operatorji v Anthracite Institute, 19 Rector Street v New Yorku, da razpravljajo o nameravanem znižanju majnerskih plač.

Pogodba za dosedanje plače v antracitni industriji je bila sklenjena 1. aprila 1930 in bi imela prenehati 1. aprila 1936.

Posebna točka v pogodbi pa določa, da ima vsaka stranka pravico zaprositi v času pogodbe za izpremembo glede plače.

Predno se je pričela skupna seja, so se zastopniki operatorjev in majnerjev sestali k skupni seji za zaprtimi vrati. Zastopstvo majnerjev je sestavljeno iz sledečih uradnikov: John L. Lewis, podpredsednik Philip Murray, tajnik in blagajnik Thomas Kennedy in nekaj drugih predsednikov raznih okrajev.

Zastopniki operatorjev so: A. J. Maloney, predsednik Philadelphia and Reading Coal and Iron Co., J. B. Warriner, predsednik Lehigh Navigation Coal Co. ter drugi zastopniki raznih premogarskih družb.

Obe skupini imate skoro iste zastopnike, ki so sklenili pogodbo leta 1930.

Koncem konference prvega dne je bila izdana naslednja izjava: "Po določbah dosedanje pogodbe med antracitnimi operatorji in United Mine Workers of America so operatorji zaprosili za konferenco za znižanje delavskih plač. Predhodna razprava o tem je že bila. Seja je bila odgojena ob 6. popoldne in se bo zopet pričela jutri ob 2. popoldne."

Neko drugo poročilo se glasi:

V newyorškem hotelu Pennsylvanijo so se posvetovali včeraj uradniki United Mine Workers Union in uradniki International Union of Mine Workers. Razpravljali so o skrčenju plač, ki ga nameravajo uvesti premogovni baroni.

Po tajni seji so izjavili, da so natančno preštudirali, koliko davka morajo plačati gospodarji, koliko jih stane produkcija in koliko znašajo njihovi drugi stroški.

Unijski uradniki še niso prišli do nikake odločitve, vendar se pa domneva, da bodo z lahkoto ovrgli izgovore lastnikov premogovnikov.

JOLIET, Ill., 7. septembra. — Danes je začelo petsto stavkujočih majnerjev piketirati premogovnik Northern Illinois Coal Corporation v Wilmington. Ze takoj prvi dan so pregovorili dvesto majnerjev, da so prenehali z delom.

Piketi so člani novoorganizirane Progressive Mine Union of America, ki se je ustanovila iz ostankov stare unije.

NEWARK, N. J., 6. septembra. — Danes se je začelo tukaj zborovanje državne Delavske Federacije.

Predvsem je bilo predlagano, naj sodniki ne bodo več imenovani, pač pa voljeni.

Delegatje so zavzeli odločno stališče proti prohibiciji in proti zaposlitvi poročenih žensk, kojih delo bi lahko opravljali moški oziroma družinski oče.

Priprave stavkujočih farmerjev

KONGRESNIK OBLJUBLJA VINO IN PIVO

Newyorški kongresnik je študiral v Evropi sistem licenc. — Pravi, da bo kongres še to leto dovolil pivo in vino.

Včeraj se je vrnil iz Evrope v Ameriko newyorški kongresnik Emanuel Celler, ki je končan kongresnega justičnega odbora študiral licenčne sisteme za točanje pijače po raznih evropskih državah.

Časniškim poročevalcem je rekel, da bo že prihodnji kongres dovolil lahka vina in pivo.

— Brez dvoma bodo dobili pivo, — je dejal, — skorogotovo pa tudi lahka vina. Če pa to ne bo zgodilo, ne bo prihodnji kongres dovolil niti enega centa za izvedbo suhaških postav. V tem slučaju bi se seveda sedanja zmešnjava še znatno povečala. Jaz sem natančno preštudiral razne licenčne sisteme po Evropi in bom predložil justičnemu odseku izčrpano poročilo. Kongres bo brez dvoma uvaževal vse, kar sem dožgal.

Po Cellerjevem mnenju ima najboljši sistem za prodajo opojnih pijač Anglija. Ta sistem bi se tudi v Združenih državah izbornobesnel.

RUSIJA IŠČE AMERIŠKEGA PRIJATELJSTVA

Sovjetska vlada odkrito priznava, da želi priznanje Združenih držav. — Brez priznanja si želi vsaj trgovino.

Moskva, Rusija, 7. septembra. — Sovjetska vlada odkrito želi priznanje Združenih držav in te želje niti ne skriva.

Ako Združene države priznajo Rusijo, je sovjetska vlada pripravljena skleniti kakoršnokoli pogodbo, ki bi obnovila trgovino med obema državama. Prijaznejši odnosi med obema državama bi utrdili stališče sovjetske trgovsko in politično. Razvoji na Daljnem Istoku potrjujejo to naziranje.

Ruska iskrena želja za zblizanje in konečno priznanje se naslanja na dve smerici:

Prvič: ameriški denarni trg bi bil odprt ruski industriji in podprt bi bil ruski kredit po celem svetu.

Drugič: preprečena bi bila vsaka vojna, katero želi Moskva na vsak način preprečiti. S tem pa bi bilo tudi preprečeno vsako pridiranje Japonske v Azijo.

Ruski vladni krogi so mnenja, da bi se ruski in ameriški zastopniki kmalu sporazumeli, ko bi se enkrat sestali in bi odstranili vsa nasprotstva med obema državama.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

POMANJKANJE V ARKANSAS

V mestu Little Rock, Ark., vlada strahovita revščina. — Le vdove in pohabljeni dobivajo malenkostno podporo.

Little Rock, Ark., 7. septembra. — Tajnik Arkansas State Federation of Labor je sporočil, da je v mestu Little Rock, ki ima 65,000 prebivalcev, deset tisoč ljudi brez dela. V državi Arkansas, ki ima pol milijona prebivalcev, je petdeset tisoč nezaposlenih.

Ker so vsi skladi skoraj popolnoma izpraznjeni, ne dobiva razen vdov in pohabljenec nihče podpore.

Država hoče dobiti od rekonstrukcijske finančne korporacije pol milijona dolarjev posojila.

S tem denarjem bi začeli graditi javne gradnje, pri katerih bi bili zaposleni delavci po deset ur na dan in po pet dni na teden ter bi dobivali petindvajset centov plače na uro.

Proti temu predlogu so odločno nastopili pridelovalci bombaža, ki plačajo svojim ljudem samo po petdeset centov dnevno.

Po njihovem mnenju bi tedenska plača v znesku \$7.50 uničila bombažno industrijo.

VSTAJA POLJSKIH KMETOV

Berlin, Nemčija, 7. septembra. — "Boersen-Zeitung" poroča, da se je pričela v zapadni Ukrajini, zlasti v okrajih Volhynija in Poljske, velika vstaja poljskih kmetov. Poljske oblasti so vpeljale strogo cenzuro, da ne morejo prihajati nobena poročila iz teh okrajev.

Vstaja se je, kot pravi list, pričela že pred enim mesecem, ker je policija požgala cele vasi, ker kmetje niso hoteli plačati davkov.

Nadaljna poročila pravijo, da so uporni kmetje zasedli jarke, katere so Nemci izkopali v svetovni vojni in se v svojih zakopih vztrajno branijo proti policiji, ki je dobila vojaško pomoč.

Poročilo pravi dalje da je bilo mnogo kmetov ustreljenih, njihovi domovi so bili požgani in polja uničena.

VENIZELOS MORA ODSTOPITI

Atene, Grška, 7. septembra. — Rojalistični voditelj P. E. Tsaldaris je v svojem razgovoru s predsednikom Aleksandrom Zaimis zahteval, da mora biti ministrski predsednik Eleutherios Venizelos odstranjen s svojega mesta.

Razširjene so govorice, da je bila že skovana vojaška zarota, ki je imela namen strmoglaviti vladno. Tsaldaris trdi, da Venizelosovo delovanje pred volitvami ni bilo pravilno, ker se je zvezal z vojaško stranko. Prosil je predsednika, da postavi ministrskega predsednika, ki bo zagotovil volitve brez vsakega vpliva.

Predsednik je odklonil vsako odločitev, dokler se ne posvetuje z ministrskim predsednikom, ki se bo v nekaj dneh vrnil s Krete.

BOLIVIJC HOČEJO VOJNO

Državni poslanec je zahteval napoved vojne Paragvaju. — Predlog je bil predložen posebnemu odboru.

La Paz, Bolivija, 7. septembra. — Poslanec Felipe Molina je v zbornici postavil predlog, da Bolivija napove vojno Paragvaju. Njegov predlog pa je bil izročen poslanskemu odboru, ki ima v rokah prepis med Bolivijo in Paragvajem zaradi Gran Chaco ozemlja. Zunanje ministrstvo je predložilo italijanskemu konzulu Hugonu Cafuero protest, ker je konzul naročil v Italiji aeroplan za Paragvaj.

Washington, D. C., 7. septembra. — Neutrlni zastopniki v Washingtonu smatrajo predlog poslance Felipe Molina, da bi Bolivija napovedala vojno Paragvaju, samo za politično potezo posameznika, ter ne pričakujejo, da povečal napetost med obema državama. Vendar pa je ta predlog povečal napetost med obema državama in je nekoliko omajal upanje nevturalnih držav, ki so že upale, da bo v kratkem prišlo do premirja.

Asuncion, Paragvaj, 7. septembra. — Časopisje je edino v obdobju, da Bolivija jasno kaže svoje namene glede spornega ozemlja. "Diario" pravi, da je premirje nemogoče pod pogoji, ki jih je postavila Bolivija. "El Orden" izjavlja, da bo vse prizadevanje nevturalnih držav, da vzdrži mir, neuspešno, ker si hoče Bolivija s premirjem samo okoristiti in se pripraviti na vojno.

Montevideo, Urugvaj, 7. septembra. — Zunanji urad ni hotel izdati, kaj bo storila urugvajska vlada, ako Argentina, Brazilija in Chile ter Peru postavijo blokado proti Boliviji in Paragvaju. Paragvajska vlada je izjavila, da je njeno tozadevno stališče popolnoma odvisno od komisijske nevturalnih držav v Washingtonu; možnost pa je, da se vlada pridruži sosedu, ako bi razmere tako zahtevale.

PREDLOG ZA ZAVAROVANJE PROTI NEZAPOSLENOSTI

Washington, D. C., 7. septembra. — Frank Morrison, tajnik Ameriške Delavske Federacije, je rekel, da je izdelana predloga za zavarovanje proti nezaposlenosti ter bo odobrena dne 28. novembra na konvenciji v Cincinnati.

SMRTNA KOSA

Dne 6. septembra je umrl v West New York, N. J. Mr. Feliks Dolinar, ki je bil dobro znan v slovenski newyorški naselbini. Rojen je bil v Škofji Loki dne 2. novembra 1871. V svoji mladosti je služil pri avstrijski mornarici, nakar je prišel v Ameriko ter se je dolgo let udejstvoval na časniškem polju. Bil je tudi agilen društvenik kot član Samostojnega društva in društva "Slovenija" S. N. P. J. Bolehal je par let, in sedaj ga je smrt rešila trpljenja. Naj v miru počiva!

TEKOM KONFERENCE BODO VPRIZORILI DEMONSTRACIJO

DES MOINES, Ia., 7. septembra. — Stavkujoči farmerji v državi Iowa so prenehali s piketiranjem, medtem ko njihovi voditelji razpravljajo o načrtu za nadaljevanje "vojne za višje cene". V Sioux City so nekateri farmerji ostali na svojih mestih, toda niso ovirali dovoza, ki je za cele mesece ogrožal mestni trg.

Okoli sto odbornikov Farmers Holiday Association se za zaprtimi vrati posvetojuje glede premirja, ki so ga razglasili pred enim tednom, o nadaljnjem postopanju organizacije, o finančnih in načrtu, katerega bodo predložili konferenci guvernerjev 9. septembra.

Konferenci predseduje predsednik organizacije države Iowa, J. Chalmers iz Madrid, Iowa. Navzoči so: Milo Reno, predsednik National Farmers Holiday Association, Glen Miller, predsednik Iowa Farmers Union in Jesse D. Siedler, tajnik National Farmers Holiday Association.

Sprejeta je bila resolucija, da naj bodo farmerji pripravljeni za nadaljni nastop. Nadalje je bil tudi poslan guvernerju Dan W. Turnerju poziv, da naj zastavi vse svoje sile za to, da se ustavi dovoz živil iz osrednje-zapadnih držav dokler se prodaja, o podpridelovalno ceno.

Farmerski delegati pravijo, da bo za časa konference guvernerjev v Sioux City do 20,000 farmerjev iz štirih držav in da so zaprosili župana mesta Sioux City za dovoljenje, da smejo farmerji prirediti paradu.

Memphis, Tenn., 7. septembra. — Na shodu farmerjev je predsednik Independent Dairyman Association, Fred Howard, izjavil, da bo družba v soboto izlila v reko Mississippi 40,000 galon mleka, ako do tedaj cena ne bo zvišana.

PODONAVSKA KONFERENCA

Stresa, Italija, 7. septembra. — Poljski zastopnik je predlagal na podonavski konferenci, da bi večje evropske države na kak način prevzele dolgove manjših držav, toda zastopnik ni pojasnil, na kak način bi se to izvedlo.

Bolgarska, Ogrska in Rumunska s opodpirale ta predlog in rumunski delegat je predlagal, da se povabijo velesile, da izrazijo o tem svoje mnenje.

PETDNEVNI DELOVNIK V V ITALIJI

Rim, Italija, 7. septembra. — Italijanska vlada ramišlja o vpekljani petdnevnega delovnika v namenu, da bi zaposlala en milijon brezposelnih.

V organizirani industriji, izvzemši poljedelstvo, je okoli pet milijonov delavcev. Vlada bi mogla s tem, da so stavke prepovedane in s strogo disciplino vpletati sistem za 40 ur dela na teden.

OTROŠKA PARALIZA V PHILADELPHIJI.

PRIZNANJE MANČOUKUO ZAGOTOVLJENO

Japonski kabinet je odobrila pogodbo med Japonsko in Mančoukuo. Priznanje bo podpisano 14. septembra.

Tokio, Japonska, 7. septembra. — Japonski kabinet je potrdil pogodbo med Japonsko in Mančoukuo ter nadaljnje postopanje vlade, ki bo privedlo do priznanja nove Mančoukuo države, katere je postavila Japonska s svojo vojaško silo, ki je pričela svoje operacije z zavzetjem Mukdena 18. septembra lanskega leta.

Po dosedanjih poročilih bo priznanje razglašeno 14. septembra, ko bo pogodba podpisana v Čangčun, glavnem mestu Mančoukuo države.

Obenem s priznanjem bo japonski zunanji minister grof Yasuya Učida podal izjavo, v kateri bo naglašal:

1. da japonsko priznanje Mančoukuo bo mnogo prispevalo k miru na Daljnem Istoku in za cel svet; 2. da je potrebno za Japonsko in Mančoukuo, da delujeta skupno v političnem in gospodarskem oziru; 3. da Japonska upa, da bodo tudi druge države priznale Mančoukuo; 4. da bo Kitajska zavzela pravilno in prijateljsko stališče napram Mančoukuo in da se bo združila z Japonsko in Mančoukuo za skupni napredek vseh treh držav.

Po kabinetni seji je bila pogodba podložena cesarju, ki jo bo poslal najvišjemu vladnemu svetu v odobritev. Nato bo pogodba zopet predložena cesarju in jo bo podpisal.

Japonsko časopisje izraža svoje mnenje da bosta Rusija in Francija sledili zgledu Japonske. Časopisje polaga veliko važnost na obisk ruskega poslanika Aleksandra Trojanovskega v zunanjem ministrstvu, kjer je hotel izvedeti o japonskih korakih glede priznanja nove mandžurske države.

DELAVCI ZAHTEVAJO POL MILJONA DOLARJEV ODŠKODNINE

Fayetteville W. Va., 7. septembra. — Proti tvrdki Rinehart & Dennus v Lynchburgu je vloženih trindvajset tožb za odškodnino. Družbo tožijo delavci, ki so bili poškodovani oziroma zboleli pri gradnji velikega predora v bližini Hawks Nest.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kuopdo	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

IZPREMEMBA V MEHIKI

Zagonetno je, toda res, da so revolucije v Mehiki postale zadnja leta strogo upravne zadeve.

Ko je bil predsednik Alvaro Obregon umorjen, se predno je potekel njegov termin, je postal tedanji notranji minister Portes Gil provizorični predsednik, katerega je nasledil po dveh letih Pascual Ortiz Rubio, ki bi moral voditi predsedniške posle do prihodnje pomladi.

Rubio je pa te dni odstopil — pravijo, da zastran slabega zdravja — in za njegovega naslednika je bil imenovan general Abelardo Rodriguez.

Kaj je povzročilo to zadnjo izpremembo, še ni natančno dognano, ve se le toliko, da je prišlo do nekakih nesoglasij med Ortizom in bivšim predsednikom Plutarcom Callesom, katerega po vsej pravici nazivajo "železnega moža" Mehike.

Rubio je torej odstopil, in takoj je zavzel njegovo mesto Callesov zaupnik Rodriguez.

Rubio je bil političnem pogledu prava ničla ter je prišel po dveh in pol leta uradovanja v nevzdržen položaj.

Dasi je bil v političnem oziru slavnati mož, mu ni dala žilica miru, da bi večkrat nastopil proti organiziranemu delavstvu. To je seveda izzvalo v delavskih vrstah velik odpor proti njemu.

Odpor je dospel do viška, ko je bil zaradi neke malenkosti aretirani oče mehiškega delavskega gibanja in bivši gospodarski minister v Callesovem kabinetu Luis Morones. Izpuščen je bil šele tedaj, ko so se začele po vsej deželi vršiti velike protestne demonstracije.

Napetost med vlado in delavci je največ pripomogla k njegovemu odstopu.

Dasi se je Calles nagnil precej proti desnici in sklenil s kapitalizmom mir, je še vedno hvaležen mehiškemu delavstvu, ki mu je leta 1914 pripomoglo k izvolitvi.

Značaj novega mehiškega režima je kaj lahko spoznati.

Faktični vladar je Calles, vse drugo so pa le formalnosti, za katere je treba množnih ljudi in zvestih službenikov.

V Rodriguezovem kabinetu se je pojavil kot generalni državni pravdnik tudi bivši predsednik Portes Gil. On je edin mož, ki ima v novi vladi nekaj veljave.

Na vprašanje, kakšno pot bo ubrala Mehika, se zaenkrat še ne da odgovoriti.

Nad vse značilno za sedanje razmere je pa vsekakor, da se je ta najnovejši preobrat v Mehiki završil brez prelivanja krvi.

Iz Slovenije.

Smrten padec v Ljubljano.

26. avgusta se je pripetila v bližini Polakove tovarne ob Ljubljani nenavadna nesreča, koje žrtev je postal 28-letni pleskarski pomočnik Leopold Čerlin, doma iz Stepanje vasi Okrog 2, se je s kolesom vračal domov. V dokaj naglem tempu se je pripeljal v Sv. Petra ceste po Usnjarski ulici na Sv. Petra nasip. Če ve se še, ali mu je odpovedala zavora, ali pa je le vsled lastne neprevidnosti vozil tako naglo, da ni mogel več pravočasno zaviti, marveč je zdrknil s kolesom vred preko obrežja v Ljubljano, ki je zlasti sedaj, ko je zajezena, na tem mestu precej globoka. Nekaj pasantov, ki so se slučajno mudili v bližini, je slišalo padec v vodo. Kmalu nato so se oglasili klici na pomoč. Ko pa so prišli bliže, o ponesrečenem že ni bilo več nobene sledi. Izginil je s kolesom vred pod vodo. Naglo so obvestili reševalno postajo. Več mož reševalnega moštva je takoj prihitelo na lice mesta, vendar pa so šele čez dobrih 20 minut potegnili ponesrečenca iz vode. Poskušali so ga z umetnim dihanjem obuditi k življenju, toda ves trud je bil zaman. Došli policijski zdravnik je mogel ugotoviti samo še smrt, zaradi česar je odredil prevoz trupla v mrtvašnico.

Dober plen orožnikov.

Pred kratkim se je zgledal na sodišču posestniški sin Alojzij Strelec iz Nove vasi pri Sv. Marku nižje Ptujja ter izjavil, da ga zasledujejo ptujski orožniki, ker je izvršil več tatvin. Orožniška postaja je bila takoj o tem obveščena in je tička prevzela v varstvo. Strelec je priznal nič manj kakor 22 raznih tatvin. Orožniki, ki so izvrševali poizvedbe, so pri tej priliki zaplenili tudi vse predmete, ki so lju ljudje nakupili od Streleca. Strelec je bil izročen v sodne zapore.

Huda poškodba pleskarja.

Upokojeni pleskar državne železnice Alojzij Požlić, star 53 let in stanujoč v Frankopanski ulici 4 je pleskal steno pri Muelerju v Jaiševi ulici. Visoko na lestvi je naenkrat izgubil ravnotežje in o mahnil na tla. Dobil je izredno hude poškodbe ter mu je takoj bruhnil kri iz ust, ušes in nosu. Prepeljali so ga z reševalnim avtom v splošno bolnico, kjer so ugotovili zdravnik, da je njegovo stanje zelo resno.

Tragična smrt visokošoleca na Možakliji.

Strma gora Možaklija nad Savo že dolgo vrsto let ni zahtevala nobene človeške žrtve te dni pa si je izbrala mlado življenje nadebnega visokošoleca, ki se je zatekal v planine v svoje razvedrilo. 23. avgusta popoldne sta se že ob 2. napotila jurist ljubljanske univerze 22-letni Stanislav Narad in njegov prijatelj 23-letni Rudolf Veber na izlet na Možaklijo, z namenom, da preplezata steno tik nad Kurjo vasio. Stena je poraščena z grmičevjem in mahom in ko je bil Veber že blizu vrha, je naenkrat zaslišal obupen krik svojega prijatelja. Ko se je ozrl, je videl, kako je prijatelj v velikem loku padel v globino. Prestrašeni turist si ni več upal navzdol, naglo se je povzpел na vrh in tam poklical na pomoč tovarniška delavca Iskra in Bertoneja in so se potem vsi trije spustili navzdol, kjer so kmalu našli v globeli Narada mrtvega. Eden od njih je prinesel žalostno vest v mesto in sta, ko je bila že noč, prispela na kraj nesreče tudi ponesrečenec oče, železniški uradnik Franjo Narad in medicinske Jože Bogataj. Medicinice je na prvi pogled ugotovil, da si je nesrečni prijatelj pri padcu zlomil hrbtenico in dobil tudi hude notranje poškodbe. Smrt ga je rešila muk v prav kratkem času.

Požar pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah.

Te dni je nastal v trgovskem skladišču Franceta Cvetka pri Sv. Trojici v Slov. gorah požar. Prvi so prihiteli na pomoč trojiški gasilci K sreči ni bilo vetra in dež je prejšnjega dne napolnil vodnjake, da vode ni primanjkovalo. Le z velikimi napori se je gasilem, ki so jim prihiteli na pomoč še tovariši od Sv. Lenarta, posrečilo preprečiti večjo katastrofo. Skladišče je zgorelo do tal.

Nenadna smrt.

Sodna komisija, ki je bila na Meljskem hribu, da pregleda truplo blapca Rajerja, je ugotovila, da je nesrečnika zadela srčna kap.

Masčevanje oslovljenega ljubimca.

Že pred leti se je mlad pekovski mojster s Podbrežja zagledal v lepo šiviljo Rozino R. v Zrkoveh. ridno je hodil vasovat k njej v

POZIV
NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

zadnjem času pa je Rozina začela zavračati njegovo ljubezen in mojster je sklenil krvavo masčevanje nad nezvestim dekletom. Pred dnevi zvečer je potkal na njeno okno. Dekle mu je odprlo, ker je hotelo spregovoriti z njim zadnjo besedo. Med prerkanjem je zaljubljeni mojster izvlekel nož in hudo ranil dekle na glavi. Rozino so prepeljali v bolnišnico, mojster pa bo imel opravka s sodnijo.

Zopet žrtev alkohola.

27. avgusta se je napotil posestnik Korošec Franjo iz Sesterz z vrečo pšenice v slovenjebistriški okraj, da bi blago prodal. Ko se je pa po uspeli kupčiji vračal, se je med postjo ustavljal v raznih gostilnah, tako da je v kratkem času zapil ves izkupiček ter se vrnil domov v precej vinjenem stanju. Doma se je vlegel na vrt ter tam spal do kake 17. ure. Nato se je popolnoma mirno razgovarjal s svojo ženo ter naposled odšel v kolarnico.

Kmalu pa se je podala za njim njegova žena s temno slutnjo, da si je mož kaj napravil, ker je že prije večkrat izjavil, da se bo obesil. Ko je stopila v kolarnico, je res našla moža obesenega v klečnem stanju. Hitro je poklicala domače na pomoč, ki so prerezali vrv, vendar pa je bilo vse zaman, ker je bil mož že mrtel. Korošec je bil zelo vdan pijači in je samomor izvršil v vinjenem stanju.

Z ZVONCEM OD KOLESA
NAD LEVA

Prav čudovito srečanje z levom je doživela v zapuščeni pokrajini južne Afrike mlada sestra usmiljenka — Angležinja Muriel Painter. Ko se je peljala s kolesom v precej oddaljeno vas, v kateri se prebivalci črni domaćini, je zgrešila pravo pot. Šele tedaj, ko je že prav daleč zašla, se je zavedla, da gre v napačno smer. Hitro se je obrnila nazaj, vendar jo je začela loviti noč, se preden je mogla priti do prve naselbine. Vprav mračilo se je, ko je vozila po precej gostem gozdu. Stopila je s kolesa in šla raje peš, zakaj po slabi poti v mraku ni mogla več voziti. Na pokrajino je

legala po vročem dnevu gluha tina, ko je sestra začela skoraj tik se strahovito rjovenje. Nekaj trenutkov za tem pa se je prikazal pred grmovjem veliki lev. Kakih deset korakov pred sestro se je ustavil lev in strmel vanjo. Sestra sama ni vedela, kaj bi počela. Kot bliski so ji žvrgali misli po glavi in še najprej ji je prišlo na misel, da bi hitro skočila na kolo in zbežala. Vendar se ji je zdelo to nevarno, saj bi se morda uprav zaradi tega poglaval za njo. Še preden se je mogla vse dobro premisliti, pa ji je roka ušla in zvoncec na kolesu je močno zazvonil. Med vsem tem je sestra mehanično korakala naprej in ko je lev zaslišal zvoncec, je močno zatulil in se umaknil nazaj v gozd. Morda se je ustrašil zvoncec, morda pogumne sestre, ki je nevedoč kaj dela, šla naravnost proti njemu. Prestrašena sestra se je zaradi tega zopet zavedla in skoraj ves čas pogumno zvonila. Zakaj videla je, da lev ni zbežal, ampak korakal vzporedno z njo za grmovjem, ker se je bal slabotnega glasu zvoncec.

Skoraj pol ure sta tako korakala, skoraj drug ob drugem, in sestra se je zdel ta čas neskončno. Končno je zogledala sestra v daljavi lučko in ko je zaklicala, ji je odgovoril glas. Tedaj pa je lev izginil, sestra pa je zavpila: — Pazi se in beži kolikor moreš, lev je v bližini. — Lučka je kmalu nato izginila, sestra pa je prišla po nekaj minutah v zamorsko vas. Ko se je drugo jutro po isti poti vračala, je zapazila v grmovju ob cesti nekaj človeških kosti in svetiljko. Nesrečnica je raztrgal lev, ki se je bal zvoncec na kolesu.

GANDHI JE BOLAN

Bombay, Indija, 7. septembra. Vsed povečanja bolečin v desni roki mora Mahatma M. K. Gandhi pisati z levo roko in mora prestati na posebno izdelanem kolo-vratu.

Indijski narodni voditelj je zadnje mesece v preizkušnji glede hrane opustil vsakdanje kozje mleko ter sveže sadje. Vsed tega je izgubil na svoji teži ter tehta sedaj samo 84 funtov. To je ravna telja kaznišnice v Yacoda tako vznemirilo, da je priporočil Gandhiju, da zopet prične piti kozje mleko.

Gandhi je sprejel ta nasvet, ker se je zbal, da bi bil mogoče zopet izpuščen iz ječe pod poniževalnim pogojem iz zdravstvenih oziror, kot leta 1924.

Dopisi.

New York, N. Y.

Vsem članom Materinega društva sporočamo, da imamo prihodnjo nedeljo 1. septembra popoldne po blagoslovu (ob 4. uri) v cerkveni dvorani na Osmi cesti važno sejo. Želi se polnoštevilna udeležba. Pogovorile se bomo o "coffee clatch-u" (čajanki), ki ga društvo priredi 18. septembra.

Odobor.

DRUŠTVA

in NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Človeka, ki bo odkril v tebi slabost, boš zasvoščil.

Ni zasluga, če stradaš in če umrliš, to je pač že od njega dni dolžnost vseh, ki se ne morejo ponasati z zaslugami, da bi stradali zaradi njih drugi.

Če mirno, preprosto odkriješ največjo resnico, bo komaj kdo opazil, da si govoril, če se pa hrupno, v zanosu zlažeš, bo ta laž vzbudila vihar navdušenja.

— Mihee, imenuj mi nekaj najmanjših zivalic.

— Muhe, bolhe, čebele, komarji.

— Dobro. Ali veš kaj o muhi?

— Vem, gospod učitelj. Iz muh se delajo sloni.

— To je pa že od sila, kako se dekleta zdaj oblačijo! Pogledajte tisto-le tam, človek bi mislil, da je fant, na sebi ima možko sukno, avratnik in kravato, v ustih pa cigarko.

— To je moja hči.

— Ah, oprostiti, nisem vedel, da ste njen oče.

— Saj nisem njen oče, temveč mati.

— Žena mi je vrgla včeraj skodelico vroče kave v glavo. Bi bilo kaj takega tudi pri tebi mogoče?

— Ne, mi pijeno samo čaj.

— Čudno, da tvoj prijatelj pri kartah vedno dobiva, na konjskih dirah pa izgublja.

— To ni nič posebnega, kajti konji se ne dajo mešati.

V lekarno pride ženska, ki bi rada dobila učinkovito sredstvo proti kurjim ocesom.

— Tole radikalno mast vam lahko priporočam, — pravi lekarnar. — En moj odjemalec jo kupuje že 15 let, pa noče o nobeni drugi niti slišati.

Človek, ki ga hvalimo, čeprav bi zaslužil le grajo, se nikdar nramuje te hvale.

Odkritim besedam ljudje pritrjujejo le takrat, ko niso z njimi prizadeti.

Ne zavedamo se, kaj smo dolžni skupnosti, vedno pa, kaj nam doguja ona.

Tisti, ki je dejal, da je vse minljivo, je pozabil na neumnost.

Ni ga še bilo človeka, ki bi se ne smatral za pametnejšega od drugih.

Ker ljudje niso svobodni, ne morejo vedeti, kakšna je svoboda.

Vaš poljub, gospodična, bi me spravil ob pamet.

Čujte, prijatelji, kaj vas nisem že poljubila, da tako bedasto govorite?

V nekem zdravem kraju je vprašal detoviščar starega moža: — Vi ste pa precej stari, kaj ne?

— Ja, sedemindesetdeset sem jih, — je odvrnil starček.

— Potemtakem je v vašem kraju zelo dober zrak?

— O, strašno dober zrak. Svežemu mleku, domačemu siru in svežemu zraku se moram zahvaliti za visoko starost.

— Gotovo ste najstarejši v tej vasi? — je pozvedoval tujec.

Starček se je sklonil k njemu in mu zaspeetal na uho: — Jaz sem star sedemindesetdeset let, moja žena je pa dve leti starejša. Toda, prosim, vas, molčite o tem. Ubila bi me, če bi izvedela, da sem komu povedal.

Downtownski sofer Janče se ni je izjalovil.

Na Velikonočno nedeljo zjutraj me je zadnjič pripeljal domov. Izza onega časa go sploh nisem več videl.

Kakor pravijo, se je lotil bolj zanimivega in prijetnega posla.

Kot sem slišal sedaj dekleta pevča. Predno bi zopet odražala a lepo in živahno Katarino v gorenji del newyorške države, naj mi sporoči, da bom prisedel.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE
SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA
STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	Lir	100	V ITALIJO	\$ 5.20
Din 200	\$ 4.00			
Din 300	\$ 5.90			\$11.40
Din 400	\$ 7.80			\$16.60
Din 500	\$ 9.50			\$22.00
Din 1000	\$18.50			\$27.00
Din 5000	\$91.50			\$53.00

Za izplačilo veljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00 "	\$10.80
" " " 15.00 "	\$15.90
" " " 20.00 "	\$21.00
" " " 25.00 "	\$26.10
" " " 30.00 "	\$31.20

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Mujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za prisojbino \$1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kdo si ne želi
domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso postrežbo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, damo vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan
Travel Bureau

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

ZADNI ROBESPIERROVI TRENUTKI

Ve Parizu imajo shranjen med drugimi zgodovinskimi znamenitostmi tudi stol, ki je prava mostrovin mizarske umetnosti 18. stoletja. Ta stol je spomin na predsednika narodnega konventa Robespierre, ki je na njem presedel noč v pričakovanju smrti, ko se je hotel ustreliti, pa je moral čez nekaj dni umreti pod giljotino. Giljotino so morali prepeljati iz pariškega predmestja na Trg revolucije, kjer je bil usmrčen tudi kralj Ludvik XVI.; zato se je Robespierrova usmrtnica za nekaj dni zakasnila. Robespierre se je hotel ustreliti v trenutku, ko so vdrl vojski narodnega konventa na magistrat, da bi ga aretirali. Kroglu mu je pa prebila samo lice in zdrobila spodnjo čeljust. Ranjeni Robespierre, trpeč silne bolečine, vsemogočni diktator mlade francoske republike, ki je po Barrasovih besedah tri leta tresel žezlo smrti ter napolnil ves svet s strahom in grozo, je preživel na tem stolu noč, a pod glavo je imel šatuljo s svojimi listinami.

Ljudje, ki so imeli kaj opraviti v konventu in odborih, pa tudi navadni radovedneži, so prihajali v sobo, da bi videli strtega Robespierre, da bi vsemogočnemu, ki se ni mogel več premikati, niti govoriti, pljuvali v obraz in ga žalili. Tiste noči se je Robespierre spominjal svoje mladosti in preziranja svojih tovarišev v mladih letih, ki je zadnjega med njimi, Desmoullins, dal usmrtiti. Spominjal se je težav svojega študiranja, začetka svoje odvetniške kariere, svojega ponižanja v takratnem fevdalnem življenju ter svoje čudovite kariere. Med spomini si je brisal rano s pisarniškim papirjem, ki je bilo na njem napisano: "Francoska republika. Odbor za splošno blagostanje. Enakost, svoboda, bratstvo."

Vojaški raneceltnik, ki je moral drugo jutro s konjeniškim polkom na bojišče, je prišel zgodaj zjutraj pregledat Robespierrovo rano. Vedel je, da bo Robespierrova glava drugi dan padla pod giljotino in zato je okrvavljeni glavi prizanesel z novimi mukami. S pineto je odstranil Robespierrovo iz ust samo nekaj kosčkov kosti in izbite zobe ter obvezal razmesarjeni obraz z robcem. Potem so pa prišli štirje možje, dvignili so Robespierre, ga posadili na nosilnico in odnesli v ječo.

POLENOVKA IN SLANIKI MESTO VSTOPNINE

Pred kratkim je lastnik nekega cirkusa, ki je potoval s svojim cirkusom po vzhodni obali Danske, prišel do ribiških vasi, v katerih je prirejal na večer cirkuske predstave. Kljub temu, da je delal veliko in kričečo reklamo, so bila prve večerne predstave brez obiskovalcev. Lastniku cirkusa se je zdelo to zelo čudno in ko je spraševal, zakaj ljudje ne hodijo v cirkus, je zvedel, da bi ribiči radi prišli v cirkus in si ogledali zanimive predstave, če bi imeli denar. Denarja pa nimajo, ker zadnje čase ne morejo več tako prodajati rib, ki jih nalove, kakor prej. Pa si je izmislil lastnik cirkusa nekaj drugega. Ljudi, ki so bili pri njem v službi in tudi živali je moral hraniti. Hrano pa je vedno kupoval v najbližjih trgovinah. Dal je razbojnat, da za obisk cirkusa ribičem nikakor ni treba denarja in da cirkus sprejema mesto vstopnine v denarju tudi ribe. Najboljši sedeži so stali po najnovejšem razglasu eno polenovko ali pa poldrug kilogram slanikov. Srednje dober sedež je stal le še kilogram slanikov. Najslabši sedeži so stali pol kilograma, stojšča pa četrt kilograma slanikov.

Razglas lastnika cirkusa je imel sijajen uspeh. Na večer se je pred cirkusom kar trlo ljudi, ki so nosili s seboj same ribe. Lastnik cirkusa je dal pri blagajni postaviti več z ledom in vodo napolnjenih ogromnih kadi, v katerih so blagajničarke metale mesnati "drobiži". V pol ure so bile velike kadi polne cirkuske klopi pa zase dane. Vsi so bili na mestih in lastnik cirkusa je bil že v areni, kjer je hotel pozdraviti obiskovalce, ko je prišel za njim uslužbenec in mu povedal sledeče: "Gospod ravnatelj, kaj naj napravimo? Zunanji stoji še nekdo, ki hoče vstopnino, katero bi rad plačal s tjučenjem. Seveda je tjučenj mnogo več vreden in bi mu morali vrniti precej drobiža". Lastnik cirkusa je skočil hitro k blagajni in pomagal "zmenjati" tjučenja. Vzel je živega tjučenja dal možu najboljšo vstopnico, za katero so mu postajali prav poseben časten sedež, hkrati pa je dobil od lastni-

Pozabljeni Piccardovi tekmeči

Prav sedaj, ko vse svetovno časopisje piše na dolgo in široko o profesorju Piccardu in njegovem poletu, je prav, če se spomnimo prvega poleta v stratosfero, ki so ga napravili trije junaki še v dobi, ko je bila smrtna nevarnost neprimerno bolj gotova, kakor pa srečni izid poleta. In v resnici sta pri tem prvem poletu v stratosfero plačala dva polet s smrtjo. Tretji pa je ušel najhujšemu. Ta dva nesrečnika sta bila prav gotovo prva, ki sta umrla v višini 10 km nad zemljo.

Leta 1875 so se dvignili 15. apr. oba 12.25 na preizkušnem in velikem balonu "Zenit" trije junaki, ki so hoteli prodreti čim višje v stratosfero. Poleta so se udeležili Gaston Tissandier, glavni urednik pariškega znanstvenega časopisa "La Nature", inženjer Croce-Spinelli in takrat znameniti zrakoplovec Teodor Sivel. Ti trije so se dvignili izpred pariške plinarne zato, ker jih je francoska akademija znanosti pozvala, naj odlete v kar največje višave in izvedejo kar najbolj natančne spektroskopske poskuse in opazovanja. Vsi trije so bili izkušeni zrakoplovci, balon "Zenit" je naredil že mnogo nevarnih voženj in vsi potrebni pripomočki tedanjega časa so bili na razpolago zrakoplovcem v gondoli balona.

Velikanski ovoj balona je vseboval 3000 kub. metrov plina. Balon se je jako hitro dvigal in že ob eni so bili zrakoplovci v višini 5000 metrov. Nato so odvrli balon in balon se je dvigal še naprej. Ker so se zrakoplovci v vedno večji višini počutili zelo slabo, so

ka nazaj še "drobiži", in sicer polenovko in pet kilogramov slanikov. Takoj nato pa se je začela predstava, ki je navdušila vse gledalce. Vse naslednje večere je bil cirkus nabito poln, živi tjučenj pa je dobil okrog vratu pisan trak in je kmalu začel nastopati pri cirkuskih predstavah kot največja zanimivost.

ČE SE SMEJE VSA VAS...

Prav posebej povemo, da ta godba ni nikakršna moderna pravljica in da je posneta po resnem znanstvenem poročilu. — Prav zaradi vzbujanja danes pozornost, če se ljudje smejejo. Glasovi in priskleni smeh pač ne spada v tegobno razpoloženje sedanjih gospodarske krize. Zato so tudi na Japonskem resni in zamišljeni obrazi v veliki večini. Japonci se sploh ne zna glasno smejati. On se le smeje in heheta sam zase. Pa so pred kratkim odkrili v bližini Tokio vasico, ki je čez noč postala znana po vsej državi. Vasčani so se namreč smejali po ves dan in smejali tako glasno, da je postalo pozorno nanje celo oko postave. Ker je Japonska moderna in po evropskem načinu obvladana država, so se vsi oblastniki čudili, zakaj se vsa vas zvestih državljanov že nekaj tednov neprestano samo smeje. Čudno se je vsem zdelo zlasti zato, ker vasčani za smeh niso imeli niti najmanjšega razloga.

Ker je, kakor smo že omenili, Japonska moderna država, je višja oblast poslala v vas posebno komisijo, ki naj bi preiskala neznane razloge za smeh. Komisija je prišla

videli haki, ki so ga zveli s seboj. Ob 1.20 je bil balon že 7000 metrov visoko. Temperatura v gondoli je padla na 10 stopinj pod ničlo. Sivel in Croce-Spinelli sta omedlevala in le Tissandier se je s težavo držal pokonci. Ko se je Sivel spet zavedel, je pomagal Tissandieru odmetavati balast. Balon je drvel zopet v višave. Tudi Tissandier so začele obhajati slabosti in ko je pogledal na aparate, ki so kazali 8000 metrov višine, je tudi njemu začela giniti zavest. Kaj se je med tem zgodilo, ni vedel povedati. Ob 2.07 se je zbudil in zapazil, da hitro padajo. Odrezal je še vrečo z balastom, si zapisal temperaturo, ki je bila 8 stopinj pod ničlo, in videl, da ležita oba njegova tovariša brez zavesti na tleh gondole. Ko jima je hotel pomagati, ga je spet prevzela slabost in je omedlel. Iz omedlevice ga je zbudilo tresenje. Croce se je med tem zavedel in ga je tresel za roko in klical: "Vrzi se balast z gondole! Padamo!" Tissandier je bil preslaboten, da bi mogel pomagati tovarišu, zato je Croce sam s skrajnim naporom zmetel in gondole aspirator, mnogo odej in druge potrebne in nepotrebne stvari. Tako olajšan balon se je pognal nazaj v višave in Tissandier je zopet izgubil zavest.

Ko se je zopet zavedel, je bila ura 3.15. "Zenit" je padal z velikansko naglico proti zemlji, gondola balona je nihala sem in tja. Tissandier se je potrudil in pokleknil v gondoli, ter začel buditi k življenju svoja tovariša. Croce-Spinelli je ležal vznak z zaprtimi očmi in iz njegovih ust je tekla kri. Sivelov obraz je bil črn, oči so topo bulile in iz odprtih ust mu je gledala že strjena kri. Tissandier je poskušal, da bi poklical tovariša k življenju, toda ves njegov kapor je bil zaman.

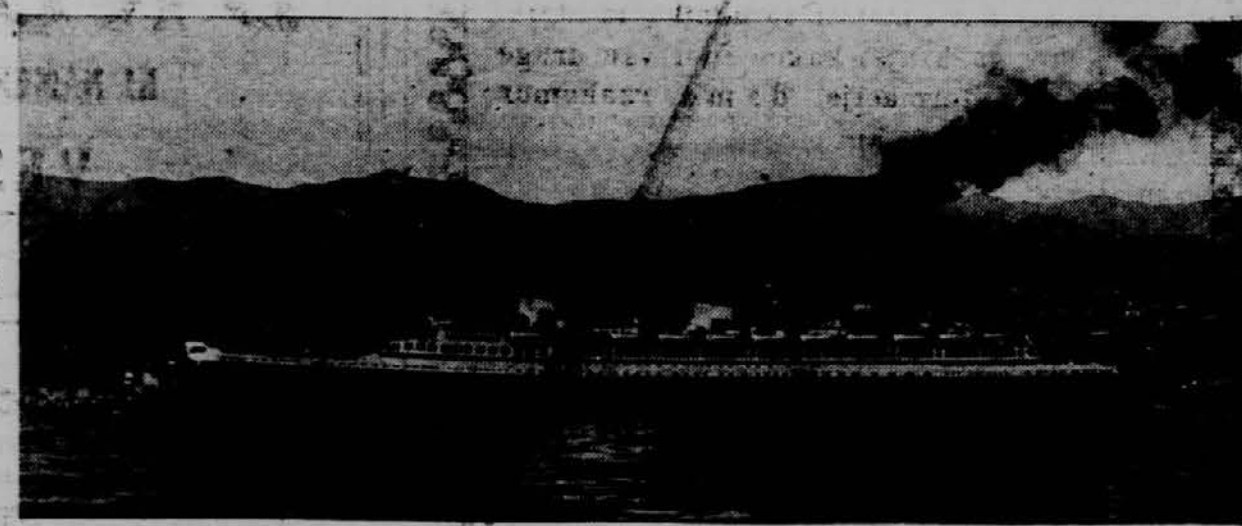
Medtem je drvel balon ves čas v globino. Kljub temu pa je bil še vedno v višini 6000 metrov. Tissandier je zopet odmetaval balast, da bi zmanjšal silo udara ob zemljo. Spustil je tudi mačka in končno je začela gondola ob zemljo.

si najbolj priljubljena jed. Komaj je pospravil prve grizljaje salate, se je že začel hehetati, kar gotovo ni bilo lepo in ni pristojalo tako resnemu znanstveniku. Ko je pojedel še več salate, se je začel rezati tako, da so celo kmetje, ki so ga poslušali, začeli zmajevati z glavami. Ko se je profesor končno nasmeljal, pa se je pravil s svedrom znanosti nad ta smeh. — Kmalu je ugotovil sledeče:

V bližini vasi je na prav mnogih krajih rastle posebna vrsta gob, ki je vplivala zaužita na človekovo živčevje tako, da se je zdel človeku ves svet lepši in prijetnejši. Če je človek zaužil nekoliko večjo množino teh gob, se je moral smejati, in če je pojedel le tri gobe, se je moral smejati kar celih 24 ur.

Profesor Matsura je objavil sedaj stvarno znanstveno razpravo o tej "gobi smeha". Goba, ki jo zaužije človek, začne delovati že po nekaj minutah. Če pa zaužije človek prevelike množine, ga pa napadejo celo krči, ki kljub temu, da so krči smeha, niso več prijetni. Ameriška kemična industrija se je za to gobo že začela zanimati, kar za sedanje razmere, v katerih najbrž nobenemu Američanu ni mnogo do smeha, ni nič čudnega.

OGROMNA LADJA "R E X" NA POSKUSNI VOŽNJI.

To je prva slika ladje "R E X", ki ima 54.000 ton ter zamore voziti z naglico 28 vozlov na uro. Ladja je last Italijan Line. Slika

je bila vjeta v bližini San Rema Italijanski Rivieri, ko so preizkušali stroje nove ladje. "REX" bo v New Yorku 4. ok-

Veter je vlekel balon in gondolo še nekaj časa čez polje, ob štirih pa je pristal v bližini neke kmetije v okolici mesta La Blanc v departementu Indre. Ljudje, ki so prihajali na pomoč, so potegnili izmučenega Tissandiera in njegova mrtva tovariša iz gondole. Nikdar niso mogli ugotoviti, kako visoko je dvignil "Zenit" svoje junaške potnike. Sedobni znanstveniki so izračunali, da je dosegel balon najmanj višino 14.000 metrov. Ves polet je pa trajal tri ure in 35 minut.

AVSTRIJA PODRAŽUJE ŽVILA

Ljudje tožijo, da se navzlic slabim gospodarskim razmeram in skopemu zaslužku nočejo ustaliti ene nekaterim življenjskim potrebščinam. Kakor v Jugoslaviji, je tudi Avstrija te dni povišala carine na uvoz nekaterih inozemskih pridelkov zlasti na kavo in čaj. Obeta pa se še podražitev piva, takisto zaradi državnih davščin.

Čudno se zdi, da se v takšnih časih kakor so dandanašnji, godijo takšne reči: na eni strani se vsakdanja živila kupuma uničujejo, da bi prišla poceni v roke lačnega kupca, po drugi strani pa se še navijajo davščine, da postaja življenje vedno dražje.

SERUM A ZASTRUPLENJE Z GOBAMI.

Francoski profesor Henri Li mousin, ki je že 8 let ravnatelj bakteriološkega laboratorija pariškega Pasteurjevega zavoda, je po večletnem študiju iznašel serum, ki omogoča hitro in popolno ozdravitev v slučaju zastrupljenja pri uživanju strupenih gob. Profesor je odkril serum na ta način, da je izhajal od opazovanj, da se zajci z gobami na morejšo zastrupijo. Prvi poskusi zdravljenja s serumom so se prav dobro obnesli.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeji, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

REKORD V PISANJU

Danes zna že vsak pisati in prav gotovo pišemo mnogo preveč, zlasti nepotrebnega v času kislih kumare. Tiskarinski vaje neke Neki pa je v Berlinu hotel doseči prav poseben rekord. Hotel je napisati čim več besed na navadno dopisnico. Tako je pred nekaj leti napisal 8442 besed na dopisnico in s tem dosegel svetovni rekord. Lansko leto pa mu je rekord odvzel neki Španec, ki je napisal na razglednico 9000 besed. Iguba naslova rekorderja je tiskariskega vajenca tako bolela, da se je znova lotil drobnega pisanja na dopisnico. Celih 17 ur je pisal na eno samo dopisnico in spravil nanjo 10.111 besed. Le ško da, da mu ta svetovni rekord ni povrnil niti stroškov, ki jih je imel, ko je kupil dopisnico.

ANGLIJA SE POGREZA

York, Anglija, 7. septembra. — Kapitan T. E. Yongfield, izvedenec angleške družbe znanstvenikov, je ugotovil, da se angleško otočje v 100 letih pogreze za 11 inčev.

SMRTNA KAZEN NA ŠPANSKEM ODPRAVLJENA

Madrid, Španija, 7. septembra. Španski parlament je danes odobrili novi kazenski zakonik, v katerem ni za noben zločin določena smrtna kazen.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONL, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street New York, N. Y.

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GENTLEMAN

Bilo je popoldne na čajanki. — Zbranih je bilo šest najboljših prijateljev gospe Smedleyjeve in ko so dame po svoji stari navadi pokramljale o oblačih, o kraljevskem domu in zadnjem umoru, je prišlo na vrsto pereče vprašanje — zakonskih moč.

Gospa Grumptonova je zatrjevala, da je njen mož zelo pozoren, da pa ni brez napake — slo je v prvi vrsti za problem o cigaretah in zastorih, ki je, mimogrede rečeno, starejši od egiptskih piramid.

Gospa Rogersova je menila, da svojemu možu, da je dober, vendar pa tudi ne brez napak. Pozno prihaja k obedu. In v tem pogledu je nepopolnejši. Gospa Masanov, Sitwellova, Brownova in O'Neilova, vse so trdile o svojih močeh, da so zelo prijazni, da pa imajo vsi brez izjeme svoje napake in nedostatk.

Slednji je prišel na vrsto še mož gostiteljice same. Gospa Smedleyjeva je bila poročena s svojim sedanjim možem šele poldruge leta in bila je pet let starejša od njega.

Vse prisotne dame so se strinjale v tem, da če ima sploh katerega popoldne moža, je to gotovo gospa Smedleyjeva.

— Na njem je nekaj močnega, — je dejala gospa Masanov, obrnjena h gospe Smedleyjevi, — in človek mu vidi že na obrazu, kako strastno je zaljubljen vate, draga Ali.

Gospo Smedleyjevo je spravila ta hvala v zadrego. — Vedno je, — vedno dobro, da vsi možje niso taki — toda on je vedno tako obziren in rahločen. — je dejala.

— Prav praviš, — je pritrdila gospa Rogersova, — izredno dober človek je. Le pomisli, nedavno mi je poslal pet krasnih, nageljkov brez najmanjšega povoda. Mar ni bilo to lepo?

— Tudi meni je poslal lani za božič nageljke! — je vzkliknila gospa Masanov. In gospa Brownova je povedala isto.

Vitez in gentleman Smedley je bil postal vsem damam rdeče nageljkov, vsaka jih je dobila pet, ena ob tej, druga ob drugi priliki. Samo gospa O'Neilova, ki se ni dolgo zahajala v to družbo, jih ni dobila. Zato je bila zelo radovedna na prijaznega kavalirja, ki ga še ni poznala.

— Evo ga, — je dejal, — je vzkliknila gospa Smedleyjeva, ko je nekdo odprla vrata; in v naslednjem hipu je satopil Johnn.

Zelo prijazno je pozdravil dame in hotel takoj oditi. Dame so ga pa zadržale in pogovorile, da je popil skodelico čaja.

Čez pol ure so se dame poslovile in gospa Smedleyjeva je proslila moža, naj odpelje gospe O'Neilovo s svojim avtomobilom domov. Na pragu mu je še zašepetala: — Kaj pa gospe O'Neilovi šopek s tem? — je bilo zelo ustreženo. Rani smo govorili o tem, kako so bile vse vesele rdečih nageljkov, ki si jim jih poslali.

— Od sreča rad, ženica, morda imaš danes, gotovo pa v kratkem. — Ko je bil gospod Smedley odpeljal gospe O'Neilovo domov, se je odpeljal še malo na izprehod. Blizu Piccadille bi bil kmalu ne-

VPLIV VROČINE NA ČLOVEŠKO ZDRAVJE

Znani pariški zdravnik dr. Touluse, eden najboljših psihijatrov naše dobe, je izpregovoril nedavno na predavanju o vplivu hude vročine na človeško zdravje. Po njegovem mnenju ne more biti nobenega dvoma, da prehuda vročina človeškemu zdravju škoduje, kakor mu škoduje tudi prehud mrz. — Vročina zdravi razne bolezni, dr. Touluse je v človeškem organizmu v latentnem stanju. Posebno pa vpliva huda vročina na ljudi, ki nimajo normalnega krvnega obtoka, zlasti na stare ljudi. Vendar pa je mogoče trditi, da bi huda vročina mladim ljudem ne škodovala. Mladi ljudje imajo bolj občutljive živce in ves živčni sistem morda človeka je zelo krhek in nežen tako, da reagira na zunanji vpliv razmeroma bolj, kakor živčni sistem starih ljudi.

Dr. Touluse pa ne zahteva, da bi se morali ljudje solnen izogibati. Paziti se je treba samo ob hudi poletni vročini. Ljudje naj bi se ne zbirali po tешnih lokalih, kajti v hudi vročini potrebuje vsak počitek okrog sebe več zraka. V tem pogledu imamo bogate izkušnje zlasti pri vojakih; v hudi vročini v francoski armadi nikoli velike vojaške ednice niso skupaj. Da

koga povozil. V pečen je spoznal svojega prijatelja iz mladih let (Owena), ki sta z njim skupaj študirala na univerzi.

Oliver Owen je prisel k Smedleyju v avto. Kmalu sta prispela do svetilnice. Johnn je ustavil in naročil, naj pošljejo šopek na naslov gospe O'Neilove. V svetilnici ga niso niti vprašali, kakšen šopek, ker so njegova naročila že dobro poznali. Bila so pogosta in verjeto enaka. Potem se je pa vrnil k prijatelju v avto.

Oliver Owen je pokazal z roko na izložbeno orko, ki je stala v njem velika vaza rdečih nageljkov.

— Nageljki me spominjajo, kako podjetni smo bili fantje na univerzi v Oxfordu. Se še spominjaš razigrane navade, da smo dali pet rdečih nageljkov vsakemu dekletu, ki smo ga poljubili?

vpliva huda vročina tudi na duševno ravnanje človeka, nam pričajo mnoge revolucije in drugi razburilivi dogodki, ki nastopijo haš v vročem poletju. Če pogledamo seznam zločincev ali pa statistiko umorov in samomorov, zlasti pa umorov iz naslade, bomo videli, da odpadejo večina na poletje. Vročina torej razburja človeka tudi spolno.

Skoraj neverjetno je, koliko ljudi umre v vročem poletju odnoso koliko žrtve zahteva huda vročina. In večina živčnih bolezni od najneznatnejših do popolne blaznosti gre deloma na račun vročine. Ne da se seveda trditi, da bi vročina živčne bolezni povzročala, pač jih pa podpira. Često vidim, je dejal dr. Touluse, kako se že na zunanji bolehnosti ljudje izpostavljajo vročim solnčnim žarkom in si obetajo od njih več, nego morejo pričakovati. Taki ljudje trdno upajo, da jih bo solnce izločilo, v resnici pa svoje že itak omajano zdravje večinoma še bolj izpodkopavajo. Ker nihče ne ve in ne more vedeti, ali ima v svojem telesu zarodke pogubne bolezni, ki bi jo utegnila zdraviti prehuda vročina, ni priporočljivo izpostavljati se pekočim solnčnim žarkom. Glavo je treba vedno zakriti, ker smo sicer v nevarnosti, da se nam vname žganska mrena.

Nadalje je dr. Touluse omenjal, da je tudi njegova žakalnica zlasti v poletnih mesecih polna bolnikov, ki so večinoma žrtve prehude vročine. Letošnja vročina je dala celo vrsto novih bolnikov, tako da je moral dr. Touluse delati od ranega jutra do poznega večera. K njemu se namreč zatekajo vsi, ki zbole zaradi vročine.

SMRT ZNANEGA KANADSKEGA PISATELJA

London, Anglija, 7. septembra. Včeraj je nenadoma umrl pisatelj kanadski pisatelj Sir Gilbert Parker. Zadel ga je srčna kap.

KRALJ DEMOKRAT

RAJŠI OBLJUBA!

Norveški kralj Hakon VI., ki se o njem po svetu zelo malo govori in piše, je praznoval te dni 60 letnico rojstva. In vendar je to kralj, ki velja po pravici za vzor vladarja, demokrat v pravem pomenu besede, navdušen sportnik in zelo skromen mož. Ko so Norvežani leta 1905 odpovedali personalno unijo s Švedsko, so si izvolili za kralja danskega princeza Karla. 18. novembra si je norveško ljudstvo s plebisitom izvolilo kralja in 22. junija 1906 je bil Hakon VII. svečano kronan v starodavni cerkvi pristaniškega mesta Tronhjemna.

In Norvežani so s svojo izvolitvijo popolnoma zadovoljni. Čeprav je kralj s posebno naredbo prepovedal praznovanje svoje 60 letnice, so mu priredile navdušene množice v Oslo velike ovacije. Hakon VII. živi kakor vsak drug državljan. — Dvorna etiketa, ki tako oklepa druge evropske dvore, mu je popolnoma tuja. Zahaja rad med ljudstvo, da je informiran o krizah in težavah zadnjega svojega državljana. Na nliha Oslo ga lahko vidi človek čisto brez čete detektivov, navdušeno pozdravljanega. Peš hodi v gledališče, izprehaja se med odmorji po hodnikih, zagleda znanega mešana, stopi k njemu, ga potroplja po rami in vpraša, kaj je novega.

Tudi prestolonaslednik Olaf posnema svojega demokratičnega očeta. Zanimivo zgodbo pripoveduje o njem neki norveški študent. Študent je smučal, smuka je bila izvirna in dirjal je, da ga je bilo veselje gledati. Naenkrat mu je na neko prikrižal pot in trčenje je bilo posteno. Študent se je skobal iz priča in začel neznanca počeno zmerjati, češ, da take nrode ne spadajo med smučarje. Bil je prestolonaslednik Olaf, ki je sneje vstal, stresel s sebe sneg in dejal študentu: — Nikar se ne razburjaj, prijatelj, da se le ni zgodilo nič hudega.

140 JEZIKOV ZNA

Berlinski profesor dr. Tasilo Schultheiss, ki ponuja klasične jezike, zna baje 140 jezikov in sicer 10 germanskih, 11 romanskih, 14 slovanskih, 12 vzhodnoindogermaanskih, 4 zapadnoindogermaanskih, 11 finkougriških, 14 azijskih, 15 indijskih, 14 semitskih, 18 afriških, 6 južnomorskih, 4 ameriške, samostojen jezik Baskov ter končno esperanto in volapuck. — Vsteti pa niso mnogi jeziki, ki so sicer znani, ki pa o njih literatura molči. Gre zlasti za različne afriške jezike, kakor so gang, gogo, ibo, hauga, hamba itd. Dr. Schultheiss proučuje tudi te jezike in išče v njih znanstveno podlago. Njemu gre pri proučevanju jezikov v prvi vrsti za spoznanje duševnih narodov, ker je prepričan, da se dnša vsakega naroda najljepše zreali haš v jeziku.

BREZPOSELNI V ANGLIJI

London, Anglija, 6. septembra. Iz uradnih podatkov je razvidno, da je število brezposelnih v Angliji v avgustu doseglo svoj višek.

22. avgusta je bilo v Angliji 2.859.828 brezposelnih. Prejšnji brezposelnostni rekord 2.825.72 je bil v septembru 1931.

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

— Oprostite, gospod, saj tudi ne beračim. Samo danes, ko sem vas tu čakal, mi je postalo tako dolgčas, da sem nehoti iztegnil roko. Če nimam nobenega dela, se pri najboljši volji ne morem premagati. Sicer pa, dobil sem sedem krajerjev, to je vse.

— Toto-Chupine, — je dejal stari sodni eksekutor resno. — Toto-Chupine, zapomnite si, kaj vam pravim: Konec vašega življenja bo žalosten. Zdaj pa k stvari. Kaj si videl?

Počasi sta šla po nabrežju.

— Gospod, videl sem to, kar ste mi bili povedali, — je odgovoril izrodek.

— Točno ob štirih je pridrdrala na trg kočija. Krasna kočija, vam pravim, krasen konj, kočijaž zelo lepo oblečen.

— Dalje. Je bil kdo v kočiji?

— Seveda je bil. Spoznal sem moža, o katerem ste mi oni dan pravili. Krasno oblečen, bogme. Najnovejša moda. Ker je bilo že mračno, sem ga šel za vsak slučaj pogledat od blizu. Stopil je iz kočije in se izprehajal po hodniku z neprizgano cigaro v ustih. Naglo sem priskočil z vžgalico, rekoč: — Želite ognja, princ? — Dal mi je dvojčec. Bil je res on: ostenen, pegast in santav pritlikavec s ščipalnikom na nosu — skratka, opica.

— In kaj se je zgodilo potem? — je vprašal sodni eksekutor.

— Nič posebnega. Pokveki se je poznalo, da ni nič kaj zadovoljna, da mora krevsati po hodniku in čakati. Ubožec... Hodil je sem in tja in od dolgega časa se je oziral po ženskah. Oh, kako zopern mi je ta človek!

— No, nadaljnj, nadaljnj!

— Dobro! Čakala sva torej tam dobre pol ure, ko se je naenkrat pojavila za ogrom ženska postava in krenila naravnost proti njemu. Ah, gospod, to vam je bilo dekle. Ne, še svoj živ dan niste videli take! Bil sem ves očaran. Toda imel sem smolo — govorila sta tiho.

— In ti nisi slišal, kaj sta govorila?

— Za koga me pa imate, gospod?... Lepotica je dejala: Velja, torej jutri. On je pa vprašal: Zares? In ona je odgovorila: Da, častna beseda, proti poldnevju. Potem sta se poslovila, ona je odšla v rue Huchette, on se je vrnil v kočijo... To je vredno pet frankov gospod!

Ta zahteva sodnega eksekutorja očitno ni razjezila, kajti iz žepa je potegnil bankovce za pet frankov in ga izročil prezgodaj dozorelemu falotu, rekoč:

— Evo ti, kar sem obljubil. Zdaj pa lahko, Chupine, pojdiva vsak svojo pot.

Oče Tantaine je ostal še nekaj časa na hodniku in zrl za odhajajočim postopacem; šele ko je zavil za bližnji vogal se je Tantaine vrnil in krenil čez most.

Hodil je zelo hitro in videti je bilo, da je izredno zadovoljen. — No, vse gre gladko od rok, — je mrmral sam pri sebi. — Flavie bo zadovoljna.

II.

Podjetje mogočnega prijatelja očeta Tantaine, Mascarota, je v rue Montorgueil. — Gospod Mascarot je ravnatelj posredovalnice za službe. Dve veliki deski na obeh straneh vežnih vrat naznanjata interesentom povpraševanja in ponudbe, mimoidočim pa oznanjata, da vodi l. 1844 ustanovljeno agenturo še vedno njen ustanovitelj.

In pred to hišo se je ustavil opoldne Paul Violaine, kakor je bilo dogovorjeno. Onih petsto frankov, ki mu jih je bil posodil stari sosed, je dal za novo obleko, čije kroj ni pričel o slabem okusu. Nasprotno, nova obleka mu je tako dobro pristojala, da so se mimoidoče ženske zaljubljeno ozirale za njim.

Paul se pa za to ni zmenil. Od prejšnjega dne je neprestano razmišljal, kako najti izhod iz težkega položaja, zdaj ga je pa mu-

čil dvom, da bi imel ta neznanec res toliko moči, da bi mu pripomogel do sreče.

— Službe preskrbuje ljudem! — je mrmral sam pri sebi. — Gotovo mi ponudi službo za mesečnih 100 frankov.

— Vendar je pa krenil pogumno čez dvorišče in po ozkih stopnicah je prišel v prvo nadstropje, kjer se je ustavil pri vratih, na katerih je bilo napisano "Pisarna". Potrkal je.

— Prosto! — je zadonel močan glas.

Pisarna, v katero je vstopil, je bila na las podobna vsem pariškim posredovalnicam. Ob stenah je stala okrog in okrog široka hrastova klop, med okni je bil pa na pločevinasti tablici napis:

Opozorilo.

Vpisnina se plača vnaprej.

V enem kotu pisarne je sedel za veliko mizo gospod in zapisoval nekaj v njigo, pred njim je pa stala ženska v srednjih let, ki jo je gospod nekaj vpraševal.

— Bi mogel govoriti z gospodom Mascarotom? — je vprašal Paul Violaine plaho.

— Kaj bi radi od njega? — je vprašal gospod. — Ali gre za kupčijo. V tem primeru ga nadomestujem. Ali bi se radi vpisali?

— Pardon, — ga je prekinil Paul. — Z gospodom Mascarotom bi rad govoril osebno; njegov prijatelj me pošilja k njemu.

Te besede so bile sicer izgovorjene plaho, vendar so pa zalegle; gospod je postal takoj prijazen in dejal je Paulu:

— Moj družabnik ima baš važno konferenco, gospod, ki bo pa kmalu končana. Izvolite sedeti in malo počakati.

Družabnik je bil mož visoke, krepke postave in trdnega zdravja, imel je kratke lase in pod ostudno zakriviljenim nosom so mu širlele naprej košate brke. Podoben je bil staremu rezervistu. In res je služil pri konjenici in pri polku se ga je bilo prijelo ime, pod katerim je bil splošno znan: — Beaumarchef. V resnici se je pa pisal Durand.

Takrat je bil mlad, zdaj je pa imel za seboj že dobrih šest in štirideset let, kar mu pa ni moglo vzeti slovesa lepega moža.

Njegovo delo je bilo v tem, da je po vrsti zapisoval imena klientov. Zdaj je bila na vrsti ženska, ki smo jo že omenili. Bila je debeluhasta mamica, podobna kuharici ali branjevki.

— Ali bi radi dobili službo? — jo je vprašal.

— Da, dragi gospod, — je odgovorila ženska; iz nabite denarnice je vzela nekaj denarja, rekoč:

— "Evo, tu je vpisnina. Zabeležite si moje ime: Karolina Schmiedlova, in poiščite mi, prosim, dobro službo. Toda samo v kuhinjo, razumete?"

— Dobro.

In ženska je odšla.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink. (Slovenian Workmen's Benevolent Society, Inc.) NEW YORK, N. Y.

— O D S O R —
Predsednik: MICHAEL PIRNAT, 560 Seneca Ave., B'klyn, N. Y.
Podpredsednik: VICTOR KOBILCA, 1729 Gates Ave., B'klyn, N. Y.
Tajnik: JOHN TURKAS, Jr., 406 Himrod St., B'klyn, N. Y.
Zapisnikar: FRANK PADAR, 96 Evergreen Ave., B'klyn, N. Y.
Nadzorniki: I. JOHN KRIZEL, 1822 Linden St., B'klyn, N. Y.
II. FRANK PIRC, 69-27 — 41 Ave., Winfield, L. I.
III. AGRICOLA JERMAN, 117 E. 2nd St., New York, N. Y.

DRUŠTVO OBSTOJI ŠE-LE 12 LET IN IMA V SLAGAJNI OKROG DEVE TISOČ DOLARJEV

Društvo se je še vse vsako drugo soboto v mesecu v društveni dvorani 261 St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y. — Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici zavarujte se za slučaj bolezni ali nesreče, in okolišč od 25 do 50 milj se sprejme člani; če je v okrožju 5 milj že 5 članov. Za natančna pojasnila se obrnite na katerega zgoraj omenjenih odbornikov.

Trpljenje ljubezni

ROMAN II ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

39

(Nadaljevanje)

Pogleda na uro. Kmalu bo dvanaest. Nič ga še ne veseli iti v posteljo. Lahno žvižgače pred se hodi po sobi. Stariši so že spali. Bole jih je utrudila. Okoli pol enajstih je odšla Ula. Hotel jo je spremiti domov toda prosiče je odklonila: — Ne, Mirko, ne, prosim!

Z bolečim udarcem ji pogladi lice.

— Ti neumnica, ti!

Ula ga samo pogleda z zardelim licem in Mirko jo je razumel. O, da, bila je njegova nevesta — in ni smelo biti več tako. Njen fi m, nedolžni čut ga gane. Zato pa navzlic njenemu ugovoru pokliče avtomobil, češ, da hoče denar varčevati in more ravno tako priti domov s poulično železnico.

— Svoj zaročni dan! Na eni strani moraš vendarle opaziti, da si zaročena!

— Da, opazam, na sreči, ki me napolnjuje in na zadovoljnosti tvojih starišev, Mirko.

— Dobro dekle si. Ula Torej jutri popoldne pridem po-te. Kupila bova prstane, nato pa bomo še dalje obhajali zaroko, ker je bilo danes preveč mirno.

Mirko ji poljubi polna, rdeča usta in Ula ga iskreno poljubi. Plaho mu pokaže lice: — Ljubi Mirko —!

Mirko zapre vrata avtomobila, še malo obstoji in gleda za avtomobilom, s katerim se je odpeljal njegov dobri duh. Materi pač ni bilo treba tega povdarjati. — sam je vedel, da mu je Ula bila to.

Ako je hotel biti pravičen proti samemu sebi — nekaj je vendarle manjkalo — ona tajinstvenost, oni čar, ki tako vabljivo obdaja nevesto — tako dobro sta se že poznala in sta že bila kot star zakonski par. Toda končno: ali ni bil zakon zato, da se oba odpo-vesta skrivnostim?

Nenadoma pa se spomni, da je ostalo še dovolj bove — do zjutraj bi se vse razdihalo. Zato je bilo boljše, da sedaj popije, po-ehno še, ker je začutil žejo. Tiho gre v jedilno shrambo in prinese velik kozarec; tudi ni pozabil steklenice šampanjca. Stari gospod je bil zelo skop s svojo ne ravno prebogato zalogo vina!

Hotel je ostati še kako uro in sam za sebe obhajati zaroko, kakor si je napol smešno mislil.

— Živijo, stari mladenič!

Sam sebi napije in v dušku izprazni kozarec. — Še vedno dobro! In šampanjec bo še boljši.

Naglo in spretno odpre steklenico šampanjca ter nalije lesketajočo pijačo v veliki kozarec.

Prižge si cigaro. Njegov oče je rad kadi kaj dobrega ter mu je dal nekaj cigar. Bile so dobre, toda močne in jih ni bil vajen, ker je vedno kadi le cigarete.

— Tako, zdaj pa je prijetno!

Bruka po svoji pisalni mizi, medtem pa pije v dolgih potezih, napiše nekaj in gleda z velikim zadovoljstvom na svoj rokopiš drame.

Nato lista po prokopisih. Bere izkaz oseb in v mislih razdeli nlogo poznanim umetnikom, ki so imeli predstavljati njegove junake in govoriti njegove besede. Bile so dobre in lepe besede. Bile so dobre in lepe besede, nenavadni misli — vse, kar je živel v njem, je vtil v svoje delo! Zadovoljstvo nad njegovim delom ga napolni — da, vendar ima svetu nekaj povedati!

Kako mu je teknila pijača! In pomisli, kolikokrat je s svojim prijateljem sedel dolgo v noč in se razgovarjal. Kako more Rade brez njega izhajati? Za trenutek mu šine ta misel skozi glavo. Zelo sta se eden na drugega navadila in si medsebojno mnogo dala.

Mirko postane zelo truden, toda še nima volje iti v posteljo. Bilo bi tudi škoda, ako ne bi popil še zadnjega ostanka bove. Zadnji požirek je posvetil preteklemu prijateljstvu.

Tedaj pa se spomni: v tretjem dejanju mu pri branju nek pri- zor ni posebno ugajal — ali junak v prepiru s svojim bratom ni mogel biti še nekoliko ostrejši?

Lista in išče; njegovi prsti pa so bili negotovi in zelo se je mo- ral truditi da je zdržal odprte oči — z glavo skoro butne ob mizo in cigara mu pade iz ust. Tiplje za njo toda je ne najde. — E, kaj! — si misli že v megli.

Bog ve, kako zaspan je nenadoma postal in zaradi težkih ci- gar mu je bilo tudi slabo. Da bi saj že bil v postelji! Tako težko se je slečil! Napol že speč se zvali v posteljo. — — —

Gospod Levár se nenadoma zbudi; sliši, kako se je žena dvigni- la iz postelje in se ogreje z nočnim plaščem. Levár se dvigne, rekoč: — Kaj pa je, mati? Ali hočeš že vstati? Saj je vendar še tema.

— Ne vem, tako nemirna sem. Samo pogledati hočem, ako je Mirko že v postelji, ker je pogoste tako pozno pokonec. Pred malo časa se mi je zdelo, da je bil zopet v shrambi.

— Najbrže je zopet imel ogenj v grlu. — mrmra stari Levár in se obrne na drugo stran.

Mati je zamolčala, da še sploh ni spala. Sina je slišala hoditi v predsobi in tudi majhen ropot ji ni ušel. In zakaj je vse to prišlo, si je mogla misliti — preostala bovla mu ni dala miru in jo je pri- nesel iz shrambe. Jezilo jo je — saj je vendar že dovolj pila.

Ali zdaj že spi? Saj je moralo biti že zelo pozno!

Materine skrbi in materin nemir jo je konečno spravil iz po- stelje. Tiho gre proti vratom sinove sobe. Posluša, toda ne sliši ničesar. Najbrže vendarle spi zopet je mogla leči.

Predno pa gre v svojo spalnico, se v naglem navdahnjenju akcijo in pogleda skozi ključavnico. Še vedno je bila luč. Toda ne mirno plapolajajoča svetloba ni mogla prihajati od električne svetil- ke, ki je bila stala na pisalni mizi.

— Gori! Vsemogočni Bog, zastori! — To je bila prva strašna misel ter vsa razburjena odpre vrata. Hvala Bogu, vrata niso bi- la zaprta. Mirko jih tudi nikdar ni zaklenil, ker je vedel, da mu je mati vsako jutro prinesla gorlo vodo, da se je bril; včasih pa mu je v posteljo tudi prinesla kavo.

Ne, niso bili zastori, toda na pisalni mizi skače in plapola rdeča svetloba in prasketaje naglo prijemlje okoli sebe.

In kaj požira plamen?

Njegovo najsvetejše, njegovo delo!

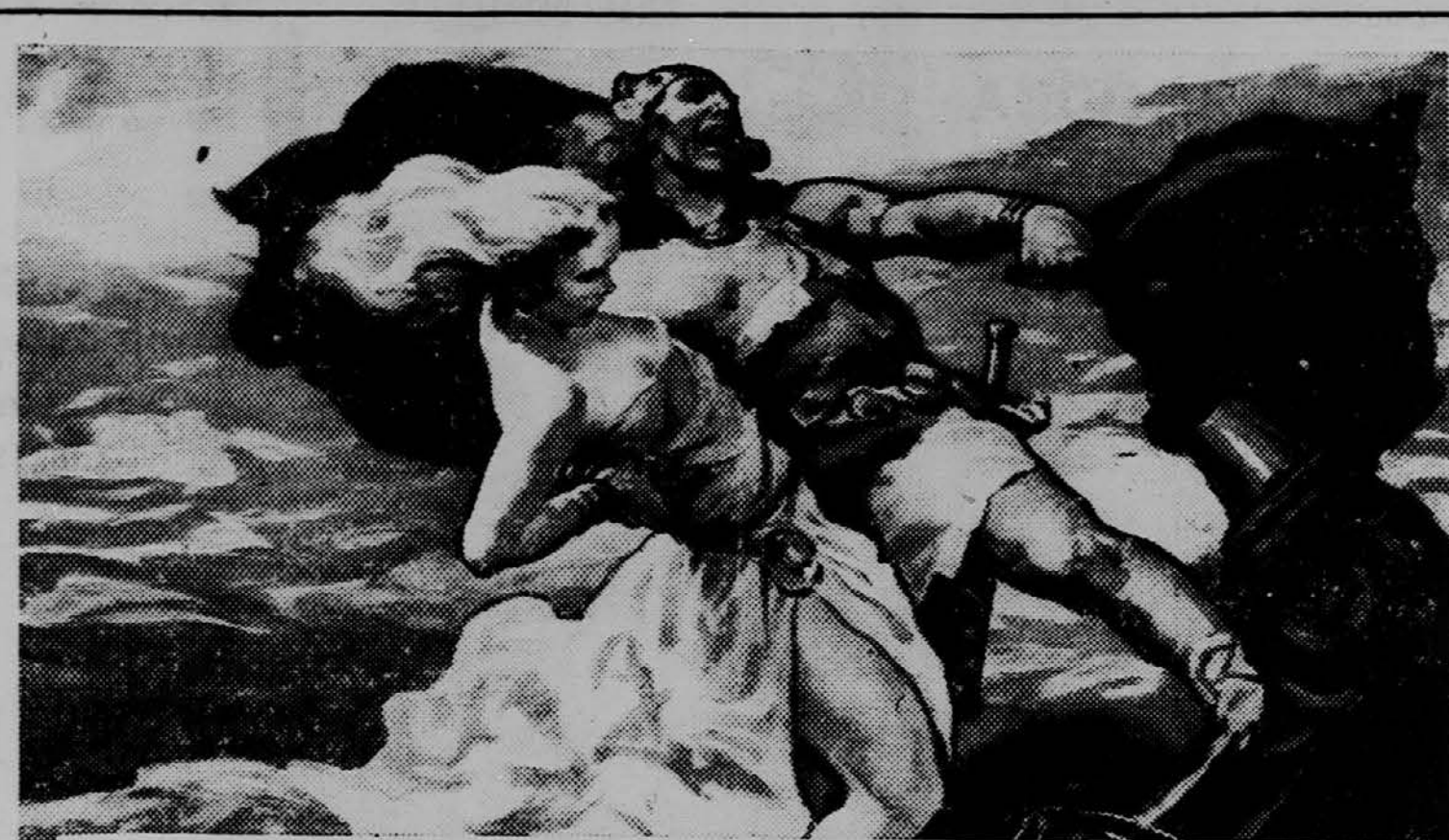
In v nemini svetlobi vidi sina napol oblečenega ležati na po- stelji. Trdno spi! Tudi vidi izpraznjen kozarec in na tleh prazno steklenico šampanjca.

Sree ji bije do grla. Skoči k pisalni mizi in z golimi rokami zgrabi plamen, da ga pogasi. Pa plamen je bil že prevelik, preveč papirja je že zgorelo.

— Mirko, Mirko!

Toda njenega prestrašenega klika ne sliši. Gospa Levárjeva vrže na plamen težko knjigo, nato posodo z vodo — zije po mizi. Tu- di spečemu Mirku poškrbijo obraz, ga atrese, da se zbudi ter z gr- ga očim glasom skoči pokonec. Razkuštrani so mu lasje in topo zre pred se; še vedno se ni zavedel.

(Dalje prihodnjik.)

"Narava v surovosti" je redkokdaj MILA

ERIC RDEČI

"Narava v surovosti" — kot jo je naslikal Harold Fraser . . . nar- dahnjen od roparskega načelnika Vikingor, ki je bil vsled svojega vandalizma označen kot "Strah Severa" (975-1000 po Kr.).

—in surov tobak nima mesta v cigaretah

Tega ni v Luckies . . . najmilejši cigareti kar ste jih kdaj kadili

Mi kupujemo najboljši in naj- finejši tobak na celim svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v surovosti

Redkokdaj mila" — zato je temu finemu tabaku po primernem staranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega pro- cesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, tugu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

"Ako mož napiše knjigo, ako ima boljšo priliko ali če napravi boljšo misel kot kakor nje- gov sosed, bo svet napravil izbojeno pot do njegovih vrat, četudi zgradi svojo hišo v gozdu."

RALPH WALDO EMERSON

Ali ne pojasni to, zakaj je črni svet sprejel in odobril Lucky Strike?

"MRTVEC, KDO TE JE UBIL?"

Mala republika Andora v Pire- nejih ima že od 8. stoletja ves čas nespremenjeno zakonodajo. Ta zakonodaja je našla šele sedaj na- sprotnike v mladih republikan- cih, ki zahtevajo reformo nepisa- nih andorskih zakonov. Sicer se je nepisana zakonodaja v Andori zelo dobro obnesla, saj v zadnjih letih ni bilo v Andori niti enega umora in vsega skupaj le dve tat- vini. Kljub temu pa hoče mlada generacija imeti zakone svoje do- movine napisane in bi rada od- pravila srednjeveške ostanké iz

andorske zakonodaje. Prav lep zgled za čudovito zakonodajo, ka- tere so se držali že pradedje, je način ogledovanja mrličev v An- dori. Če najdemo mrliča, ki je umrl iz neznanih razlogov, tako da je možno, da se je zgodil zlo- čin, tedaj morajo priti k ogledu mrliča zdravniki, notar in orož- ni. Ko so vsi trije zbrani okrog mrliča, se nagne orožnik nad mr- tveca in glasno vpraša: "Mrtvec! Kdo te je ubil?" Nato pomolči nekaj trenutkov, kakor da bi ho- tel počakati, če bo mrtvec odgo- voril, nato pa pravi: "Mrtvec! V imenu pravice ti velim, da vsta- neš!" Če tudi to opozorilo mrtve- cu ne zaleže, tedaj proglasi orož- nik svedano: "Kdor ne odgovar- ja, je mrtvec! S tem je mrtvaški ogled končan. Tudi sodni postop- ki so v Andori precej zastareli, kljub temu pa morda bolj pamet- ni upravičeni, kakor pri nas. Tako ne poznajo v Andori advokatov. Tožitelj mora pred sodnikom sam povedati svojo tožbo, tožence pa se mora sam zagovarjati. Sodnik pa mnogokrat, še preden konča oba, ki se pravdata, svoje dolgo- vezne govore, izreče razsodbo. V zelo težkih in nerazumljivih prav- dah pa morajo najstarejši prebi- valec dežele povedati o sporu svo- je mnenje in po njihovem mne- nju se izreče nato sodba. Mož- nost priziva je bila v Andori vpe- ljana pred nekaj meseci.

PRESAJENI MOŽGANI

Moderna biologija prideluje v poskusne svrhe čudežne stvari, ki jih niti narava ne more prekositi po bizarnosti: ribe z žabjimi oč- mi, krkone s kiklopskim očesom na hrbtu, močeradé, ki jim raste rep iz vratu itd. Vse to dosega znanost s presaditvami in cepit- vami, ki jih vrtnarji prakticirajo na rastlinah že tisočletja. Ni čud- no, da so jo uspehi opogumili, da je pričela te presaditve in cepitve v zdravstvene svrhe prakticirati tudi na ljudeh. Nerodovitnim žen- skam vceplja spolne žleze drugih žensk in tako presajene oprav- ljajo žleze svojo funkcijo dalje; segnite kosti v nogi nadomešča z zdravimi živalskimi kostmi; star- ci si dajejo vcepljati opičje žleze, zlatenični dobe novo stransko o- list in ozdravijo, kreteni postane- jo normalni ljudje s tem, da jim vstijejo kožo tuje ščitne žleze, do- bolnike z rakom so v posameznih primerih z uspehom ozdravili s- slično metodo.

V najnovejšem času pa se je znani monakovski kirurg, prof. dr. Theilhaber lotil presajati bol- nikom na možganih in hrbtenici tuje, sveže možgane in hrbtenič- ne tvári, in sicer po možnosti iste dele, ki so pri pacientu sedež bo- lezni. Praktični uspehi so veliki, dasi trajajo v posameznih prime- rih le kratko.

Da razumemo te čudežne ozdra- vitve, se moramo spomniti, da vsebuje presajeno tkivo možgan- ski hormon, ki močno pospešuje delovanje živčnega sistema. Ta hormon že celo pridelujejo iz ži- valskega možgansega tkiva in ga dajejo pacientu skozi usta v po- dobi preparatov. Uspehi zdravlje- nja nekih duševnih in živčnih bo- lezni s hormonskimi preparati so isti kakor pri zdravljenju slad- korne bolezni z insulinom. Tudi sladkorna bolezen nastaja na po- doben način, ker v telesu ne na-

stane dovolj hormonalne snovi, ki se imenuje insulin. Tako je raz- umljivo, da se praktiki odloča- je rasti za preprostejši postopek injiciranja možganske tvarine, nego da bi segli po operaciji. Efekt je isti.

V ostalem nič novega pod son- cem! Nekoč so mazači pa tudi re- ni zdravniki priporočali "možgan- ske tablete" zoper razne bolezni in svet se jim je smejal. Danes se z bistveno istimi pripomoč- ki uspešno zdravijo paralize, tre- sčice, hripje v glavi in mnoge dru- ge živčne bolezni, ki so jih še pred- kratkim smatrali za neozdrav- ljive.

PRIJETNA JEČA

V pariški ječi Santé je nedav- no odsedel svojo trimesečno ka- zen neki Landgraff. Delil je pro- stor v celici z jetnikom, ki je bil obsojen na mnogo daljšo kazen. Življenje v ječi pa se je Lan- dgraffu tako priljubilo, da sta se dogovorila s tovarišem, da zame- njata vlogi. Ko so prišli po Lan- dgraffa, so torej odvedli njegove- ga tovariša in v ječi je ostal oni, ki bi ga bili morali izpustiti na svobodo. Šele potem, ko je bil Landgraffov tovariš že davno iz- ven nevarnosti, da ga zopet pri- meje, se je izkazala pomotna "za- menjava". Landgraffa so odvedli pred ravnatelja jetnišnice, kjer je mož pri zaslišanju izjavil, da se zaveda dejanja, ki ga je zagrešil. Stori pa je to zategadelj, ker se mu je življenje v ječi tako prilju- bilo, da bi najrajši do konca živ- ljenja ostal tam, kjer ni treba skr- beti za streho ne za hrano.

SHIPPING NEWS

9. septembra:
Europa v Cherbourg in v Bremen
France v Havre
Pensland v Havre
10. septembra:
Conte Grande v Genova
Statenland v Cherbourg sur Mer
Champlain v Havre
St. Louis v Cherbourg in v Hamburg
13. septembra:
Columbus v Cherbourg in v Bremen
14. septembra:
De France v Havre
Mauretania v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre
15. septembra:
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Hamburg v Cherbourg in v Hamburg
16. septembra:
Olympic v Cherbourg
Minnewaska v Havre
17. septembra:
Hochstetler v Havre
Volendam v Cherbourg sur Mer
Augustus v Genova
20. septembra:
Leviathan v Cherbourg
Paris v Havre
21. septembra:
Aquitania v Cherbourg
22. septembra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg
23. septembra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre
24. septembra:
SATURNIA v TEST
Lafayette v Havre
Rotterdam v Cherbourg sur Mer
Cleveland v Cherbourg in v Hamburg
25. septembra:
Europa v Cherbourg in v Bremen
28. septembra:
Pres. Harding v Havre
29. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Gen. v Cherbourg in v Bremen
New York v Cherbourg in v Hamburg
10. septembra:
Homeric v Cherbourg
Minnetonka v Havre
1. oktobra:
De France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg
Roma v Genova
Veendam v Cherbourg sur Mer

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na hitrem Ekspresnem Parniku
FRANCE

9. Septembra

ILE DE FRANCE

14. Septembra (popoldne)

1. Oktobra — 20. Oktobra

PARIS

20. Septembra — 8. Oktobra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV
JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vpra-
šajte naše pooblaščené agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"

1 State Street, New York

DIREKтна SLUŽBA V

TRST in DUBROVNIK

Od New Yorka do Trsta v 11 DNEH

RAZKOŠNE IN OGROMNE LADJE

PRIHODNJA ODPLUTA

10. SEP. . . Conte GRANDE

17. SEP. . . AUGUSTUS

24. SEP. . . SATURNIA

1. OKT. . . ROMA

8. OKT. . . REX

12. OKT. . . VULCANIA

ZNIŽANE CENE

TJA TER TJA IN NAZAJ

Sjajni Prostor — Izborna Kuhinja

Vprašajte lokalnega agenta ali družbo.

VSE PARNIKE

in

LINIJE

ki so

važne za

Slovence

zastopa:

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service

1339 Second Ave. New York, N.Y.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-

ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-

TOVANJE